

05.11.2020

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**05 Kasım 2020
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

05 Kasım 2020 Perşembe

YASAMA BÖLÜMÜ

TBMM KARARI

1269 Depreme Karşı Alınabilecek Önlemlerin ve Depremlerin Zararlarının En Aza İndirilmesi İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Somali Federal Cumhuriyeti’nin Uluslararası Para Fonuna Olan Vadesi Geçmiş Borçlarının Silinebilmesi Amacıyla Fonun İhtiyat Hesaplarında Biriken Ülkemiz Payından 2.372.189 Özel Çekme Hakkı (SDR) Tutarında Nakdi Hibe Verilmesine Dair 5/10/2020 Tarihli İlişik Hibe Anlaşmasının Yürürlüğe Girmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3176)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— Manisa İli, Yunusemre İlçesi, Karaali ve Gürle Mahalleleri Sınırları İçerisinde Bulunan Bazı Taşınmazların, Manisa Organize Sanayi Bölgesi Alanının İlave Yatırımlara İmkân Sağlamak Üzere Genişletilmesi Amacıyla Manisa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı Tarafından Acele Kamulaştırılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3177)

— Ekli Kroki ile Listede Sınır ve Koordinatları Gösterilen Alanın Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi Ek Alanı Olarak Tespit Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3178)

— Şanlıurfa İli, Halfeti İlçesi Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Alanların Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3179)

— Doğal Afet Sigortaları Kurumu Tarafından Üstlenilen Zorunlu Deprem Sigortası Riskleri İçin Devlet Tarafından Hasar Fazlası Reasürans Desteği Sağlanmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 3180)

— Bursa İlinde Yapılacak Olan Polimer/Cips Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3181)

— İthalat Rejimi Kararına Ek Karar (Karar Sayısı: 3182)

ATAMA KARARLARI

— Cumhurbaşkanlığı Tarafından Yapılan Atamalar Hakkında Kararlar (Karar: 2020/479, 480, 481, 482)

YÖNETMELİKLER

— Garanti Belgesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Satış Sonrası Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Tanıtma ve Kullanma Kılavuzu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği

— Telsiz Ekipmanları Yönetmeliği (2014/53/AB)

— Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Orman Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 29/9/2020 Tarihli ve 2017/25250 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

— Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 03/11/2020 Tarihli ve 245 Sayılı Kararı

Çiğ süt destek ödemesi bugün yapılacak

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, ilk etapta 246 bin 649 üreticinin, işlemleri tamamlanan temmuz ve ağustos aylarına ait 1 milyon 629 bin ton çiğ sütü için 607 milyon lira destek ödemesini bugün saat 18.00'den itibaren yapacaklarını bildirdi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, yaptığı yazılı açıklamada, 2020 yılı temmuz-ağustos aylarına ilişkin çiğ süt desteği ödemelerinin 40 kuruş olarak ödeneceğini daha önce kamuoyuna açıkladıklarını anımsatan Pakdemirli, "Bu kapsamda ilk etapta 246 bin 649 üreticimizin, işlemleri tamamlanan temmuz ve ağustos aylarına ait 1 milyon 629 bin ton çiğ sütü için 607 milyon lira destek ödemesini, bugün saat 18.00'den itibaren yapacağız. Eylül ayında üretilen çiğ süte ait çalışmalar ise halen devam etmekte olup, işlemlerin tamamlanmasının ardından o aya ait desteği de ödeyeceğiz" ifadelerini kullandı.

"TMO vadeli arpa satışı yapacak"

Pakdemirli, Toprak Mahsulleri Ofisinin (TMO) besici ve yetiştiricilere vadeli arpa satışına başlayacağını da belirterek, şu açıklamayı yaptı:

"Geçenlerde bununla ilgili bir çalışma yapıldığını açıklamıştım. TMO tarafından besici ve yetiştiricilere vadeli arpa satışını başlatıyoruz. Bu kapsamda TMO, yem piyasalarında istikrarı korumak, besici ve yetiştiricilerimizin üretim maliyetlerini düşürmek için 3 ay vadeli vade farksız arpa satışlarına başlıyor. Kasım ayında 100 bin ton arpa, tonu 1425 liradan satılacak. Buna göre, büyükbaş hayvan başına günlük 5 kilogram, küçükbaş hayvan başına günlük 1 kilogram hesabı üzerinden besici ve yetiştiricilerimize 1 aylık tüketimleri nispetinde satış yapılacaktır."

TMO'nun yaptığı stok planlamasıyla tüketim merkezlerinin çoğuna arpa sevkiyatı gerçekleştirdiğine dikkati çeken Pakdemirli, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri başta olmak üzere ihtiyaç duyulan tüm TMO iş yerlerinde arpa stoku bulunduğunu belirtti.

Kuş gribi geri döndü!

Tüm dünya koronavirüsün pençesindeyken Japonya'dan gelen son dakika haberi sağlıkçıları şoke etti. Kuş gribi benzeri vakaların yeniden görülmesi üzerine yapılan testlerde korkulanın olduğu ve kuş gribinin geri döndüğü belirlendi.

Tüm dünya, ilk olarak Aralık 2019'da Çin'in Vuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa bir süre sonra pandemiye dönüşen yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınına konuşurken ve halen buna bir çözüm bulunamamışken tıp dünyasını adeta yıkan son dakika haberi bu kez Japonya'dan geldi. Yaygın olarak kuş gribi benzeri vakalarının görülmesi üzerine Japonya'nın Kagawa eyaletinde araştırmalar yoğunlaşırken vakaların kuş gribi olduğu kesinleştirildi. İşte endişe veren haberin ayrıntıları...

ÇOK SAYIDA TAVUK ÖLDÜ

Japonya'nın batısındaki Kagawa eyaletinin Seto İç Denizi'ne bakan Mitoyo şehrindeki bir tavuk çiftliğinde çok sayıda tavuk öldü.

H5 TİPİ KUŞ GRİBİ TESPİT EDİLDİ

Çiftlik yöneticilerinin eyaletteki besi hayvanları hijyen merkezine durumu bildirmesi üzerine yapılan detaylı araştırmada, kümeste H5 tipi kuş gribi tespit edildi.

YÜZ BİNLERCE TAVUK İTLAF EDİLECEK

Bunun üzerine kümesteki yaklaşık 330 bin tavuğun itlaf edilmesi kararı verildi. Öte yandan çiftliğin 3 kilometre çevresinde tavukların dolaştırılması ve yumurta nakliyatı ile 10 kilometre çapına sevk edilmesi yasaklandı.

TARIM BAKANINDAN AÇIKLAMA

Tarım, Orman ve Balıkçılık Bakanı Nogami Kootaroo, düzenlediği basın toplantısında, konuya ilişkin Başbakan Suga Yoşihide'nin bilgilendirildiğini belirtti. Bakan Nogami, "Bir salgını önlemekte ilk eylem önemli ve eyalet idaresi ile iş birliği halinde bakanlığımız tüm tedbirleri almak istiyor." dedi.

Kagawa'da Ocak 2018'de de bir başka çiftlikte kuş gribi tespit edilmişti.

Ekonomi Şurası bu ay içinde toplanıyor

Ekonomi yönetiminin iş dünyasıyla bir araya geldiği TOBB Türkiye Ekonomi Şurası, kasım ayının üçüncü haftasında gerçekleştirilecek.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başkanlık edeceği toplantı, bu yıl online platformda yapılacaktır. İş dünyasının sektörel ve bölgesel sorunları ile çözüm önerilerinin tartışılacağı toplantıya, ekonomi yönetimini oluşturan bakanların yanı sıra Cumhurbaşkanlığı ofis ve başkanlıklarından yetkililer katılacak. İş dünyası tarafında oda-borsa bulunan il ve ilçelerin tamamının temsilcileri yer alacak. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) geleneksel hale getirdiği, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da başbakanlığı döneminden itibaren katıldığı sektörel ve bölgesel olarak ekonomik görüş, tespit ve çözüm önerilerinin karar alıcılarla birlikte tartışıldığı ekonomi şurası bu yıl sanal olarak düzenlenecek. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre, TOBB'un sağlayacağı online iletişim altyapısıyla etkinlik gerçekleştirilecek. Toplantının kasım ayının üçüncü haftasında organize edilmesi bekleniyor.

Önceki yıllara göre katılım sınırlı tutulacak

Cumhurbaşkanı Erdoğan, ekonomi yönetimini oluşturan bakanların tamamı ve Cumhurbaşkanlığı ofis ve başkanlıklarından yetkililer kamu tarafını oluşturacak. İş dünyası tarafında ise 81 il ve oda-borsa bulunan ilçelerin tamamı yer alacak. TOBB'un sektör meclisleri de katılımcı olarak bulunacak. Önceki yıllarda düzenlenen şuralarda, heyetler geniş katılımlı olarak tutulmuş ve TOBB'un salonunda yer almıştı. Bu kez sanal ortamda düzenlenecek etkinlikte söz verilecek katılımcıların sayısı sınırlı tutulacak.

Bölgesel ve sektörel hazırlık sürüyor

Bilgi veren kaynaklar şurada sunulacak görüş ve çözüm önerilerinin hem bölgesel, hem de sektörel olarak hazırlıklarının sürdüğünü vurguladılar. TOBB Türkiye'nin tamamını kapsayan ve Cumhurbaşkanının ekibiyle birlikte katıldığı Türkiye Ekonomi Şuralarını coğrafi bazlı, bakan düzeyinde katılımlı olan Sektörel Ekonomi Şurasını da sektör bazlı olarak organize ediyor.

TOBB Türkiye Ekonomi Şurasında, önceki şurada başlatılan istihdam seferberliği yanında, elde edilen ilerlemelerin değerlendirilmesi bekleniyor. Şurada COVID-19 salgınının ekonomiye etkileri ve çözüm önerileri de değerlendirilecek. Bölgesel ve il bazında, reel sektörün ve ekonomik aktivitenin gelişmesi için öneriler alınacak.

Batı Akdenizli ihracatçıyı ‘boykot’ endişelendiriyor

Batı Akdeniz Bölgesi’nden 175 ülkeye 2 bin 517 ihracatçı ile 4 bin 927 ürün ihraç ediliyor. Yılın 10 aylık döneminde bölgeden gerçekleşen ihracat geçen yılın aynı dönemine göre toplamda yüzde 14.52 azaldı.

Pandemi sürecinde Avrupa ülkelerinin yaş meyve sebze ihtiyacını da karşılayan Batı Akdeniz bölgesinde toplam ihracat yüzde 14.52 azalırken yaş meyve sebze ihracatı ise yüzde 29.24 arttı. Ancak bazı ülkelerin Türk mallarına karşı boykot uygulaması gelecek dönem için ihracatta sıkıntı yaratacak. Batı Akdeniz İhracatçı Birliği’nden edinilen bilgiye göre, Antalya, Burdur ve Isparta illerinden 2 bin 517 ihracatçı 175 ülkeye 4 bin 927 ürün ihraç etti.

Ekim ayı ihracatı 165 milyon doları aştı

Ekim ayında bölgeden gerçekleşen ihracat geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17 artarak 165 milyon 609 bin 975 dolar oldu. Ekimde maden ve metaller ihracatı geçen yılın aynı ayına göre, yüzde 3.57, yaş meyve sebze yüzde 36.26, ağaç mamulleri ve orman ürünleri yüzde 33.52, kimyevi maddeler ve mamulleri ihracatı yüzde 8.12, çimento, cam, seramik ve toprak ürünleri ihracatı ise yüzde 645.62 oranında artarak rekor kırmış oldu.

Toplam ihracat düştü

Batı Akdeniz Bölgesi'nden yılın 10 ayında gerçekleşen ihracatta yılsonu 2 milyar dolarlık hedefte 1.5 milyar dolarlık eşik aşılmış oldu.

Yılın 10 aylık döneminde bölgeden gerçekleşen ihracat 2019'un aynı dönemine göre toplamda yüzde 14.52 düştü. 10 ayda ihracat 1 milyar 530 milyon 976 bin 187 dolar gerçekleşti.

Batı Akdeniz Bölgesi'nin lokomotif sektörü olan ve pandemi sürecinde hem Türkiye hem de Avrupa ülkelerinin gıda ihtiyacını karşılayan yaş meyve sebze sektörü ihracatı geçen yılın 10 aylık dönemine göre yüzde 29.24 artarak 467 milyon 743 bin 758 dolar oldu.

Ağaç mamulleri ve orman ürünleri ihracatı yüzde 16,67 artışla 151 milyon 107 bin 860 dolar, kimyevi madde ve mamulleri ihracatı çok az bir artışla 141 milyon 093 bin 013 dolar gerçekleşti. Maden ve metaller ihracatı ise yılın 10 ayında yüzde 16,39 azalırken 319 milyon 465 bin 449 dolar döviz girdisi sağlandı. Demir de demir dışı metaller ihracatı da yüzde 38 azalarak 70 milyon 868 bin 92 dolar gerçekleşmiş oldu. Diğer ürünler toplam ihracatı da yüzde 68,65 düşüşle 380 milyon 697 bin 164 dolar oldu.

İlk sırada Çin

Batı Akdeniz Bölgesi'nden en fazla ihracat yapılan ülkeler arasında Çin Halk Cumhuriyeti ilk sırayı alırken Almanya ikinci, Rusya Federasyonu üçüncü, bu ülkeleri sırasıyla Özbekistan ve Birleşik Devletler izliyor.

TL'nin reel değeri dipte

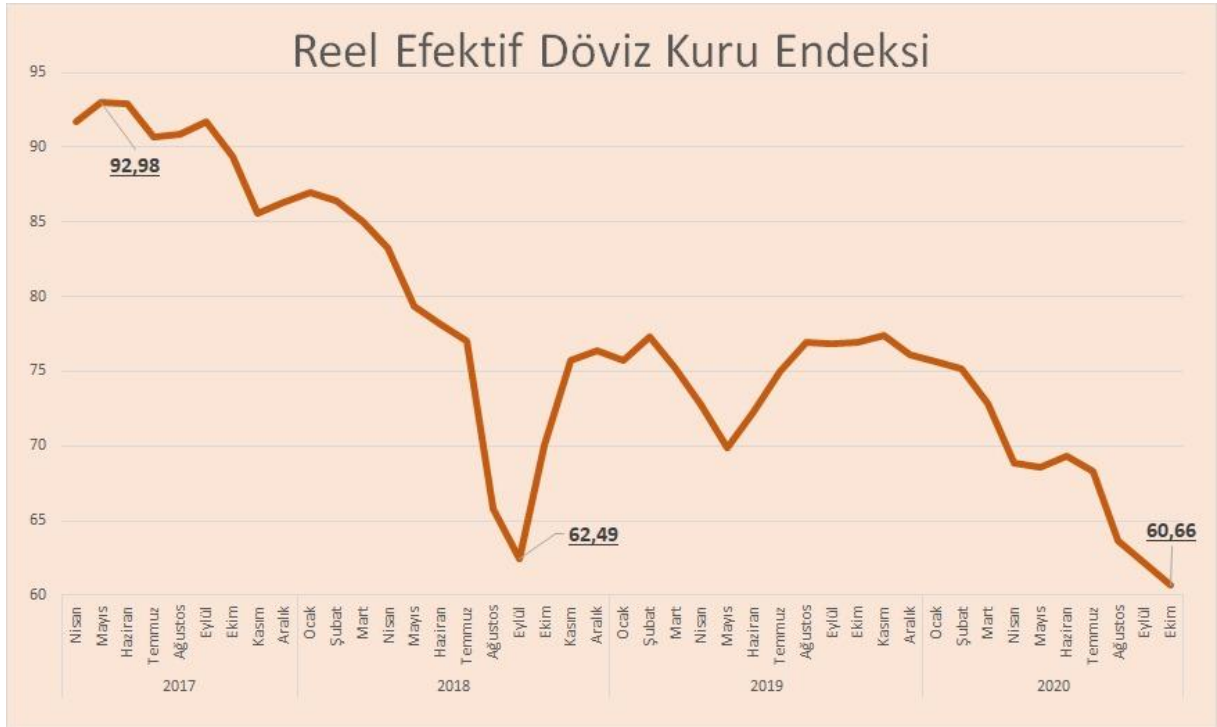
Reel Efektif Kur, ekimde 60,66 ile rekor düşük seviyeye geriledi.

Türk Lirası reel döviz Kuru endeksi Ekim'de tüketici fiyatları bazlı olarak yüzde 2,6 düşüş gösterdi ve tarihi düşük seviyesini gördü.

Merkez Bankası tarafından yayımlanan verilere göre, reel efektif döviz kuru endeksi TÜFE bazında 60,66 puana geldi.

TÜFE bazlı reel döviz kuru Eylül'de 62,21 puandan 62,31 puana revize edildi.

"Güçlü toparlama istihdamı destekliyor"

Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, ekonomide güçlü toparlanmanın sürdüğünü ifade ederek, üretimdeki artış paralelinde 2017 yılı sonundan bu yana ilk kez tüm sektörlerde istihdam artışı sağlandığını söyledi.

Bakan Albayrak, güçlü toparlanmanın etkisiyle Mayıs-Temmuz döneminde 1 milyon ilave istihdam oluşturulduğunu ve Türkiye'nin bu alanda Avrupa ülkelerinden daha iyi durumda olduğunu kaydetti. AK Parti milletvekillerine kapsamlı bir sunum yapan Albayrak, önceliklerinin ihracat ve üretim olduğunu bildirdi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, ihracat, üretim ve istihdamda gelişmelerin olumlu olduğunu söyledi. AK Parti milletvekilleriyle bakanlık binasında 3 saat süren toplantıda bir araya gelen Berat Albayrak, milletvekillerine kapsamlı bir sunum yaptı. Katılımın yüksek olduğu toplantıda üretim, ihracat, istihdam başta olmak üzere ekonomik göstergelerdeki son durumu değerlendiren Albayrak, pandemi nedeniyle tüm dünyada bir belirsizliğin yaşandığını ve bu durumun ekonomilere olumsuz yansıdığını söyledi.

Edinilen bilgiye göre, milletvekillerinin dolardaki artışı gündeme getirmesi üzerine Bakan Albayrak, şu anda dövizdeki dalgalanmanın dünyada yaşanan belirsizlikten kaynaklandığını ve geçici olduğunu, diğer ülkelerde de benzer bir dalgalanmanın yaşandığını söyledi. Türkiye ekonomisinin bir ok ülkeye göre daha iyi durumda

olduğunu ifade eden Albayrak, ekim ayında ihracatın 17.3 milyar dolar ile rekor kırdığını hatırlattı. Albayrak, ekonomideki güçlü toparlanma eğiliminin ekim ayında da sürdüğünü belirterek, 2017 yılı sonundan beri ilk kez tüm sektörlerde istihdam artışı sağlandığını, üretimdeki artışın istihdamı desteklediğini belirtti. Albayrak, istihdamda sıkıntı olmakla birlikte Türkiye'nin Avrupa'dan daha iyi durumda olduğunu kaydetti, Mayıs-Temmuz döneminde 1 milyon istihdam oluşturulduğunu söyledi.

Vekiller hangi konuları gündeme taşıdı?

Milletvekilleri toplantıda seçim bölgelerindeki bazı altyapı projelerini gündeme getirerek, daha fazla ödenek ayrılması talebinde bulundular. Milletvekillerinden 2. el otomobilde fiyat artışına dikkat çekenler oldu. Bunun üzerine Albayrak, pandemi sürecinde bir süre fabrikaların kapalı kaldığını ve üretimin azaldığını ama şimdi normal seyrine döndüğünü belirterek, sorunun çözüleceğini gerekirse ilave tedbirler alınabileceğini söyledi. Bir süredir gündemde olan ilaç ve tıbbi cihaz üreticilerinin alacaklarının ise belli bir ödeme planına bağlanarak çözüleceğini ifade eden Albayrak, yerli aşı konusunda her türlü desteğin verildiğini de belirtti.

TBMM'de kabul edildi!

Yapılandırmanın kapsamı genişliyor

TBMM Genel Kurulunda, istihdam teşvikini de içeren İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin ilk 10 maddesi kabul edildi.

Kabul edilen maddelere göre vergi borçları yapılandırılarak 18 taksitle ödenebilecek. Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Katma Değer Vergisi (KDV), Motorlu Taşıtlar Vergisi (MTV), Özel Tüketim Vergisi (ÖTV), tüm idari para cezaları, KYK borçları, Hazine alacaklarını kapsayan vergi borçları yapılandırılabilir. Borcunu peşin ödemek isteyenlere indirim sağlanacak.

Vergi cezaları, gecikme faizleri ve gecikme zamları; trafik, seçim, nüfus para cezaları; Karayolu Taşıma Kanunu'na göre kesilen para cezaları; kara yollarından usulsüz geçişler nedeniyle kesilen para cezaları gibi tüm idari para cezaları yapılandırma kapsamında olacak.

Öğrenim katkı kredisi ve öğrenim kredisi borçları, ecrimisiller, haksız alınan destekleme ödemeleri, kaynak kullanımı destekleme fonu, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı da yapılandırılabilir.

Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamındaki Hazine alacakları, madenlerden alınan devlet hakkı, Amme

Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'a göre takip edilen diğer alacaklar için de yapılandırmadan yararlanılabilecek.

Yapılandırmadan faydalanmak isteyenlerin, kanunun çıktığı tarihten itibaren yıl sonuna kadar müracaat etmesi gerekecek ve en fazla 18 taksitte bu borçlar ödenebilecek. Taksitler iki ayda bir ödenecek. İlk taksit tarihine kadar peşin ödemenin yapılması durumunda, işleyen faizler silinecek. İlk taksit ödemesi, Ocak 2021'de gerçekleştirilecek.

Sosyal güvenlik primi idari cezaları, gecikme cezaları ve faiz zamları da yapılandırılabilir.

Ayrıca il özel idarelerine olan borçlar, emlak vergisi, çevre temizlik vergisi, ilan ve reklam vergisi, diğer vergi ve harçlar, su, atık su, katı atık ücretleri, yol katılım payları, muhtelif ücretlerden kaynaklı kurum alacakları ve zam ve faizleri de yapılandırılabilir.

TOBB, TESK, Türkiye Barolar Birliği, TÜRMOB, ihracatçı birliklerinin aidat ödemeleri de yapılandırmaya dahil olacak.

KOSGEB tarafından kullanılan desteklerden kaynaklananlar ile aidat alacakları, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile sermayesinin yüzde 50'den fazlası bunlara ait şirketlerin taşınmazları hakkında yapılan irtifak hakkı ve kiralama işlemlerinden kaynaklanan alacaklar, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve mazbut vakıfların kira alacakları, kalkınma ajanslarının il özel idareleri, belediye ve sanayi odalarından olan alacakları, Türk Standardları Enstitüsü hizmet bedeli alacakları da yapılandırma kapsamında yer alacak.

YAPILANDIRMADAN ÇİFTÇİ VE ORMAN KÖYLÜLERİ DE FAYDALANABİLECEK

AK Parti'li milletvekillerin verdiği önergeyle vergi borçlarının yapılandırılmasının kapsamı genişletildi.

Buna göre belediyelerin tasarrufuna bırakılan taşınmaz kiralamaları ve irtifak hakkı tesisinden kaynaklanan alacakları da yapılandırma kapsamına alındı.

Teklifle büyükşehir belediyeleri ile bağlı kuruluşlarının Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne olan borçları da yapılandırılabilir.

Tarım Kredi Kooperatiflerine borcu olan çiftçiler ile kredi kullanan orman köylüleri de düzenlemeden yararlanacak.

İşsizlik ödeneğinden yararlandırılanların, işten ayrılımlarını takip eden 90 gün içinde işe girmeleri ve 12 ay süreyle kesintisiz hizmet akdine tabi olarak çalışmaları halinde,

işsizlik ödeneğinden yararlandıkları süre için hesaplanacak uzun vadeli sigorta primleri, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak.

Cumhurbaşkanı; kadın, genç ve mesleki yeterlilik belgesi sahiplerini istihdam etmesi halinde işverene sağlanan prim desteğinin bir önceki yıl ortalamasına ilave istihdam edilen kişiler için 12 ay, bu kişinin kadın, genç veya engelli olması durumunda 18 ay süreyle işverene sağlanan prim teşvikinin ve ilave istihdam sağlayan işverene Gelir Vergisi stopaj teşviki ile Damga Vergisi desteği uygulamasının süresini 31 Aralık 2023'e kadar uzatmaya yetkili olacak.

Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının yürürlük tarihi, yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının olumsuz etkileri nedeniyle 1 Ocak 2021'den 31 Aralık 2023 tarihine ertelenecek. Cumhurbaşkanı, kısa çalışma ödeneği uygulamasının süresini 30 Haziran 2021'e kadar uzatma yetkisine sahip olacak.

Bu arada Genel Kurul'da, boyu ayarlanabilen yeni hatip kürsüsü alçak ayarda ilk defa HDP İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu tarafından kullanıldı. Piroğlu, Meclis Başkanlığına teşekkür ederek hayatı bütün engelli vatandaşlar için kolaylaştıracak adımların atılmasını istedi.

Konuşmaların ardından Meclis Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç, birleşime ara verdi. Bilgiç, aranın ardından komisyonun yerinde olmaması üzerine birleşimi saat 14.00'te toplanmak üzere kapattı

“16,3 trilyon \$ gidecek yer arıyor”

Dünyada düşük faizler nedeni ile 16.3 trilyon dolarlık likiditenin kalıcı olarak gidecek yer aradığını belirten Esas Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Sabancı, bunun Türkiye’ye gelmesi için yüksek şekilde tüketim ve üretim olması ve döviz getirici alanlara yoğunlaşılması gerektiğini söyledi.

KMD Yönetim Kurulu Başkanı Serhan Tınastepe moderatörlüğünde gerçekleştirilen ve “Oyunun Kuralları Değişiyor; Oyunda mısın? Yoksa Seyirci mi Kalacaksın?” başlığında düzenlenen 7. Perakende Teknolojileri Konferansı’nın dördüncü oturumunda konuşan Ali Sabancı, ABD, Avrupa gibi bölgelerde faizlerin sıfıra yakın seviyelerde olduğunu ve mevduata ise çoğu ülkede eksi faiz uygulandığına dikkat çekti. Bu kapsamda 16.3 trilyon dolarlık likiditenin eksi faizle işlem gördüğünü ve gidecek yer aradığını anlatan Sabancı, “Bu para borsalara gidecek muhtemelen, ama borsalar son bir yılda 4 kat riskli hale geldi. Bu nedenle bu likidite kalıcı bir yer arıyor. Bu dönemde hangi ülke moralli üretiyor ve tüketiyor ise oraya gidecek. Bu paranın bir kısmı neden bizim ülkemize gelmesin. Daha önce geliyordu. Yine gelebilir” diye konuştu. COVID-19’un sonuna doğru gelindiğini düşündüğünü ancak burada rehabetin çok riskli olduğunu dile getiren Sabancı, yakın gelecek ile ilgili de optimist olduğunu belirtti.

60 aylık Getir, 60 yıllık perakendeciyi geçti

Spesifik olarak geleneksel perakendeye bakıldığında ise en önemli konunun dijitalleşme olduğunu dile getiren Sabancı bunu önemsemeyen bir yöneticinin olmadığını aktardı. Dijitalleşmenin klasik perakendeyi öldürmeyeceğini aktaran Sabancı, e ticareti tehdit olarak görenlerin 3-4 yıl sonra işlerinin olmayacağını söyledi. 60 aylık Getir'in 60 yıllık perakendecilerden daha yüksek bir piyasa değerine sahip olduğunu anlatan Sabancı, bu durumun herkesi diri tuttuğunu belirtti. Bu kapsamda oluşturdukları özel fonlar vasıtası ile bu alana yatırım yaptıklarını anlatan Sabancı, "Bununla ilgili bir fonumuz var ve bir tane daha kuruyoruz. Yatırımlarımızın sadece biri Türkiye'de, diğerleri Silikon Vadisi'nde" dedi.

Türkiye ekonomisi ve piyasaya ilişkin değerlendirmelerde de bulunan Ali Sabancı, "Ülkemiz örselenerek bu döneme geldi. 2018'de büyüme yüzde 3'ün altındaydı. Bu iyi bir oran değil. Bu sarmaldan nasıl çıkacağız? Ankara da bunu gayet iyi görüyor. Bizim döviz getirici hizmet ve ürün üretmeye devam etmemiz gerekiyor. Bu alanlardan biri yazılım, diğeri de turizm. Oyun sattık mesela, 2 milyar dolara yakın döviz geldi. Biz ne kadar döviz getirici ürün ve hizmet satmayı becerirsek ekonomimiz de o kadar güçlenir ve yabancı sermaye de gelir. Türkiye'nin 410 milyar dolar civarında toplam kredi stoku bulunuyor. 16.3 milyar doların bir kısmı buraya taşınırsa biz moral bulacağız" diye konuştu.

KOBİ kredilerinde 9 ayda yüzde 38'lik artış

KOBİ'lere kullandırılan toplam nakdi kredilerin tutarı 9 aylık dönemde 233,6 milyar liralık artışla 848 milyar 910 milyar liraya yükseldi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verilerine göre, KOBİ'lere verilen toplam kredilerin yüzde 37,5'ine karşılık gelen 318,4 milyar liralık kısmı orta büyüklükteki işletmelere kullandırıldı. Eylül sonu itibarıyla söz konusu türdeki işletmelere kullandırılan kredi tutarı geçen yıl sonuna kıyasla yüzde 31,5 arttı.

Aynı dönemde küçük işletmelere kullandırılan krediler yüzde 41,1'lik artışla 272,2 milyar liraya, mikro işletmelere kullandırılan krediler de yüzde 43,3'lük yükselişle 258,3 milyar liraya ulaştı.

Küçük ve mikro işletmelere kullandırılan kredilerin toplam KOBİ kredileri içindeki payı sırasıyla yüzde 32,1 ve yüzde 30,4 oldu.

667 bin yeni müşteri

Müşteri sayıları açısından değerlendirildiğinde KOBİ niteliğindeki müşteri sayısı 9 aylık dönemde 667 bin 254 artarak 3 milyon 771 bin 411'e ulaştı. Böylece müşteri sayısı 9 aylık dönemde yüzde 21,5 arttı.

Toplam müşteri içinde en fazla payı yüzde 84,8 oran ve 3 milyon 198 bin 691 adet ile mikro işletme niteliğindeki müşteriler aldı.

Bu işletme türünü yüzde 11,7'lik payla küçük işletmeler ve yüzde 3,4'lük oranla orta büyüklükteki işletmeler takip etti.

Eylül 2020 itibarıyla KOBİ niteliğindeki işletmelerin toplam KOBİ nakdi kredi bakiyeleri (milyon TL) ve müşteri sayıları (adet) şöyle:

	Müşteri sayısı	Nakdi krediler
Orta büyüklükteki işletmeler	318.447	129.652
Küçük işletmeler	272.201	443.068
Mikro işletmeler	258.261	3.198.691
Toplam	848.910	3.771.411

ABD'deki başkanlık seçiminde son durum: Trump'ı tek senaryo kurtarıyor

Son dönemin en çekişmeli ABD Başkanlık seçiminde sayım süreci devam ederken Demokratlar'ın adayı Joe Biden çok kritik eyaletleri kazandı. 270 Seçiciler Kurulu delegesine ulaşmaya çok yaklaşan Biden'ın başkan olması için önünde 4 senaryo bulunurken, Trump için ise tek bir seçenek var.

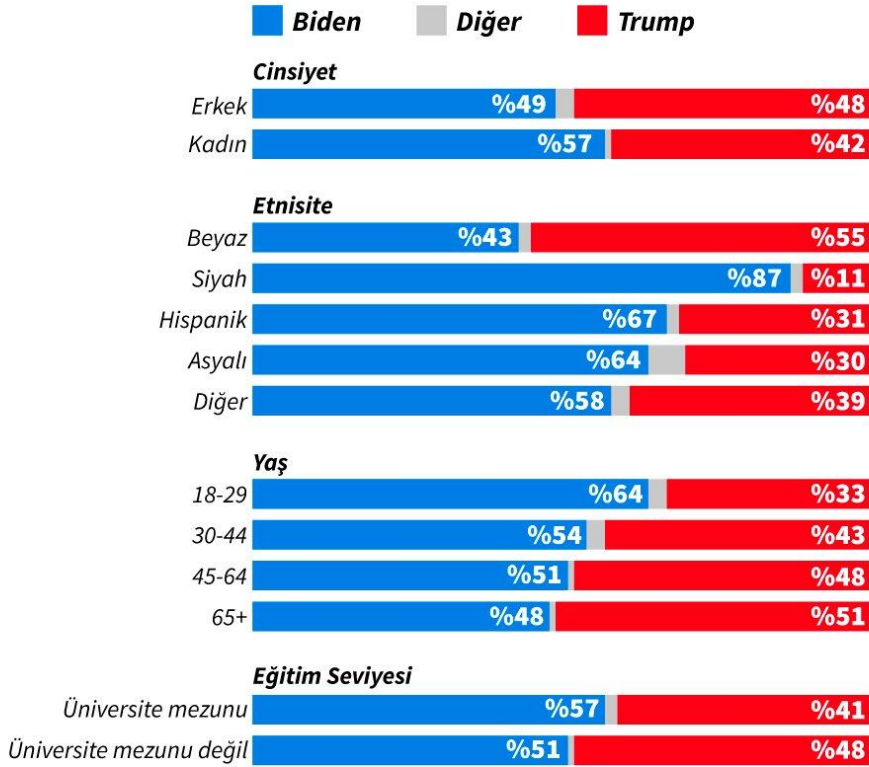
Sadece ABD'nin değil bütün dünyanın gözü ve kulağı ABD'deki sandıklardan çıkacak sonuca kilitlenmiş durumda...

Oy sayım işlemi bazı eyaletlerde devam ederken şu ana kadar açılan sandıklara göre Demokratlar'ın adayı ve eski ABD Başkan Yardımcısı Joe Biden hem oyların büyük bir bölümünü aldı hem de başkanlık yolunu açan Seçiciler Kurulu'na gönderilecek delege sayısında önde. Fakat 270 delegeye ulaşması gereken Biden şu an 264 delegeye sahip.

ABD Seçimlerinde Sandık Çıkış Anketi

Cinsiyet, etnisite, yaş ve eğitim bazında destek

Araştırmada 14.066 katılımcı yer almıştır.

Kaynak: **Edison Research/NEP**

Sözcü.com.tr

TEK SENARYO TRUMP'I KURTARIYOR

ABD Başkanı Donald Trump'ın mevcut durumda tekrar başkan olması için önünde tek bir senaryo var... O da Trump'ın Georgia eyaleti ile birlikte geride kalan bütün eyaletleri kazanması.

ABD Başkanı Trump, Pennsylvania, Georgia, Kuzey Carolina ve Nevada'yı kazanmak zorunda.

JOE BIDEN'İN İHTİMALLERİ DAHA ÇOK

Joe Biden ise bu eyaletlerden herhangi birini kazansa ABD Başkanlığı koltuğuna oturmaya hak kazanacak.

Fakat Biden için en net yollardan biri 20 delegeye sahip olan Pennsylvania'yı almak olacak. Pennsylvania'yı kazanamaması durumunda Biden'ın Nevada'yı kazanması

yetiyor. Fakat Nevada'da 6 delege olduğu için bu zafer Biden'ın seçimi ucu ucuna kazanması anlamına gelecek.

Tabii yukarıdaki senaryolar tamamen demokratik bir şekilde verilmiş oyların sayımı ile gerçekleşecek. Eğer Trump daha önce de sık sık dile getirdiği "Avukat ordusuyla" seçimlere müdahale ederse yukarıdaki senaryoların pek bir kıymeti kalmayacak.

PEKİ OY SAYIM İŞLEMİ NEDEN BU KADAR UZUN SÜRDÜ?

Başta corona virüsü salgını olmak üzere birçok farklı etmen yüzünden seçmenin büyük bir bölümü oyunu posta ile göndermeyi tercih etti... 2016'daki seçimlerde oyların yüzde 34'ü posta yoluyla oyunu kullanırken bu seçimlerde bu sayı yüzde 68 seviyelerine çıktı.

Posta yoluyla oy kullananların sayısı artınca bu oyları sayma işlemi de uzun sürdü. Zira bu şekilde oy verenlerin ve tanıklarının imzaları ve adresleri kontrol ediliyor. Bu doğrulama süreci normal oy pusulasından daha uzun sürdüğü için oy sayım işlemi daha yavaş ilerliyor.

Pennsylvania'da yetkililer yerel saate göre Çarşamba günü bir sonucun açıklanabileceğini duyurdu. Nevada'da da yetkililer sonuçların Perşembe öğle saatlerine kadar açıklanmayacağını açıklamıştı.

OYLAR DOĞRUDAN TRUMP VE BIDEN'A GİTMİYOR

ABD Başkanı'nı belirleyecek Seçiciler Kurulu'na şu anki mevcut oy durumuna göre daha fazla temsilci gönderen Biden, kritik eyaletleri aldı. Ülkede en fazla oyu alan değil, en fazla delegeyi kazanan aday başkanlık koltuğuna oturuyor.

ABD'de yapılan seçimlerde oylar aslında doğrudan adaylara gitmiyor. Ülkedeki sisteme göre oylar Seçiciler Kurulu (Electoral College) isimli 538 seçici üyenin seçimi için kullanılıyor. Oylar her eyaletin kotası olan seçici kurul üyesi için gidiyor. Bu sayı da her eyaletin Senato ve Temsilciler Meclisi'ndeki kişi sayısına eşittir.

Seçiciler Kurulu'na en çok seçici gönderen eyaletler California (55), Teksas (34), New York(31), Florida (27), Illinois (21) ve Pensilvanya'dır (21). Sadece 3 üye gönderebilen eyaletler ise Alaska, Montana, Kuzey Dakota, Güney Dakota, Delawere, Vermont ve Wyoming'dir.

Fakat özel bir statüsü olan Washington DC, senatör ve Temsilciler Meclisi üyesi bulundurmadiğı için Seçiciler Kurulu'na en az üye gönderen eyalet kadar üye göndermesine izin verilmiştir. Dolayısıyla toplamda 8 eyaletten 3 Seçici Kurulu üyesi çıkar.

Ali Ekber YILDIRIM

04 Kasım 2020

Çiğ süte zam isteyen üreticiye "ucuz" arpa verilecek

Günlerdir yazıyoruz. Çiğ süt üreticisi 15 Kasım 2019 tarihinden bu yana süte 1 kuruş zam alamadı. Çiğ süt referans fiyatı yaklaşık 1 yıldır litre başına 2 lira 30 kuruş. Buna karşılık yem ham maddelerinin fiyatı bu dönemde ortalama yüzde 77 arttı. Süt yeminin fiyatı yüzde 63, besi yeminin fiyatı yüzde 60 arttı. Siz bu satırları okurken muhtemelen yeme yeni bir zam daha gelecek.

Üretici bu yüksek maliyet altında ezilirken, Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli çiftçiye iki müjde verdi. Birincisi, temmuz ve ağustos ayına ait süt destekleme primlerinin bugün itibarıyla ödenmesi. İkincisi, üreticiye 3 ay vadeli toplam 100 bin ton arpa satışı. Yani üretici süte zam beklerken, bakanlık bir kaç kilo arpa verelim diyor. Üstelik bu arpa alımından kim ne kadar yararlanabilecek belli değil.

Bakan Pakdemirli'nin açıklamasında yer verildiği gibi süt destekleme primi alacak üretici sayısı 246 bin 649. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin satışa çıkardığı arpa miktarı sadece 100 bin ton. Arpanın bir bölümünü de yem fabrikaları alacaktır.

TMO'nun ucuz arpa satışı derde deva olur mu?

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, elindeki kısıtlı olanaklarla bir şeyler yapmaya çalışıyor. Toprak Mahsulleri Ofisi aracılığıyla besici ve yetiştiricilere vadeli arpa satışı başlatılıyor. Pakdemirli'nin açıklamasına göre, Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) tarafından yem piyasalarında istikrarı korumak, besici ve yetiştiricilerin üretim maliyetlerini düşürmek için 3 ay vadeli vade farksız arpa satışı yapılacaktır.

Kasım ayında, 100 bin ton arpa tonu 1.425 liradan satılacak. Toprak Mahsulleri Ofisi arpa alım fiyatını Mayıs ayı başında ton başına 1275 lira olarak açıklamıştı. Şu anda serbest piyasada arpanın tonu 1650-1700 lira civarında. Toprak Mahsulleri Ofisi'nin satış fiyatı düşük ama aldığı fiyatın üzerine maliyeti ekleyerek satış yapabiliyor. Çiğ süt üreticisi 15 Kasım 2019'dan bu yana artan süt üretim maliyetinin 1 kuruşunu dahi fiyata yansıtamıyor.

Yem fiyatları 100 bin ton arpa ile düşmez

Bakan Pakdemirli'nin açıkladığı 100 bin ton arpa satışı ile yem fiyatlarının düşmesi, piyasanın düzenlenmesi mümkün görünmüyor. Üreticiye 1 ay süreyle büyükbaş hayvan başına günlük 5 kilo, küçükbaş hayvan başına günlük 1 kilo arpayı piyasaya göre ucuza temin etmekle yem piyasası düzenlenebilir mi? Yem hammaddesinin yüzde 50'den fazlası ithalatla karşılanıyor. Döviz arttıkça fiyatlar artıyor. Üstelik verilecek arpayı kaç üretici alabilecek? Bu önlem yaraya pansuman yapmaya bile yetmez. Değil 3 ay vadeli 100 bin ton arpayı bedava verseniz sorunu çözemezsiniz. Sorunun kısa vadede çözülmesi için çiğ süt fiyatının maliyetler oranında artırılması ve yem hammaddeleri üretiminin desteklenerek önümüzdeki yıl için planlı olarak artırılmasıdır.

Alaattin AKTAŞ

05 Kasım 2020

Döviz kurunda göbeğimizi Trump'ın kesmesine razı olduk

ABD'de karakolda biteceği anlaşılan başkanlık seçiminden Trump mı, yoksa Biden mı galip çıkacak, tüm dikkatimizi verdik, bekliyoruz. Trump daha ehven-i şer gibi geliyor, iyi kötü tanıyoruz kendisini. Gerçi Biden da kapalı kutu değil, yaklaşımını biliyoruz en azından.

Trump koltuğunu korusun da döviz kurundaki girdaptan kurtulalım beklentisi içindeyiz. Sormazlar mı, "Sen niye zamanında önlemini almadın da şimdi başka bir ülkenin seçim sonucuna bel bağlıyorsun" diye...

Kimseye eyvallahımız yok gibi bir hava vermeye çalışıyor ama içten içe de Trump'ın seçimden galip çıkmasını istiyoruz. Onun da pek hayrını görmedik; zaten görmeyi beklemememiz lazım da Trump'ın en azından bizi Biden kadar rahatsız etmeyeceğini düşünüyoruz; birlikte dört yıl geçirdik, iyi kötü tanıyoruz kendisini.

Aslında ABD'nin uluslararası alanda, özellikle Ortadoğu için bir politikası vardır ve bu politika öyle başkandan başkana, partiden partiye çok büyük değişiklikler göstermez. Küçük ayrıntılardır farkları yaratan.

Ekonomi politikaları başkan değişikliklerinden daha fazla etkilenebilir, bunu Trump'ta gördük.

Ama ilginç olan bizim ekonomi politikamızı ya da o çerçevede alacağımız bazı kararları ABD'de başkanlık koltuğunun sahibinin değişip değişmeyeceğine bağlamamız.

O koltukta Trump oturmaya devam ederse biraz rahat nefes alacak, yok koltuğun yeni sahibi Biden olursa biz de belli ki yeni yeni adımlar atmak zorunda kalacağız.

Bu yeni adımların hangi konuda olacağı da belli gibi görünüyor. TL'nin daha fazla değer yitirmesinin önüne geçmek için en başta yapılması gerekeni, gecikmeli ve çok

büyük maliyetli olarak önümüzdeki dönemde, hatta belki çok yakın zamanda yapacağız.

DÖVİZDEKİ DALGALANMAYI DURDURAMAYINCA...

Merkez Bankası'nın 22 Kasım'daki Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizi adlı faize dokunmayıp geç likidite penceresinin (GLP) faizini yüzde 14.75'e çıkarmasından sonra, yani piyasayı fonlamada tavan faizin yüzde 14.75 olmasından sonra ortalama fonlama maliyetinin buraya doğru hareketleneceği gün gibi ortadaydı.

Herhalde "Tavan faizi yüzde 14.75'e çıkardık, yani faizi çok yükselttik, artık dövize gitmenin anlamı kalmadı, dolayısıyla kur artışı da durur" diye düşünülürdü.

Ya da böyle düşünülmedi de, piyasanın bu kararı böyle okuyacağı umuldu.

Bilmiyorlar ki piyasa cin gibi!

Piyasa, Merkez Bankası'nın elinde iyi kağıt olmadığı halde blöf yaptığını gördü.

Ve döviz yükselmeye, daha bir ay önce açıklanmış olan yeni ekonomi programındaki hedefleri bile tarihe gömmeye başladı.

Sonra kendi kendimize bir umut pompaladık, kamuoyu oluşturmayı da bir ölçüde de olsa başardık. Ya ABD'deki seçimi Biden değil de Trump kazanırsa...

Sanki Trump'ın başkanlığında geçen şu dört yılda tüm ilişkiler tümüyle sorunsuz ilerlemiş, sanki bu dönemde TL fazla değer yitirmemiş gibi, Biden'i görünce, onun yaklaşımını duyunca "ölümü görmüş, sıtmaya razı olmuş"a döndük.

ABD seçiminden dün henüz bir sonuç alınmamıştı. Hem zaten bu seçim karakolda bitecek gibi görünüyor.

Dolayısıyla Biden'in önde gitmesi bizde moralleri yeniden bozdu. Bakmayın önceki gün dövizin kapanışa doğru hızla gerilemesine. Öyle anlaşıyor ki o geçici düşüş kulaktan kulağa yayılan Merkez Bankası'nın çok yüklü bir faiz artışına gideceği dedikodusundan kaynaklandı.

FAİZ 19 KASIM'DAN ÖNCE ARTIRILIR MI?

Para Politikası Kurulu'nun bir sonraki toplantısı 19 Kasım'da. Ortalama fonlama maliyeti, yani fiili faiz 3 Kasım'da yüzde 13.94'e çıktı. Tavan faizle arada yalnızca

0.81 puanlık bir fark kaldı.

Ortalama fonlama maliyeti 2 Kasım'da yüzde 13.45 düzeyindeydi, bir sonraki gün yarım puana yakın artışla, biraz önce belirttik, yüzde 13.94'e çıktı. Günlük bazda çok daha düşük hızdaki artışlarda bile öyle görünüyor ki 19 Kasım'dan önce yüzde 14.75'lik tavana ulaşılacak.

Peki o durumda ne olacak?

Merkez Bankası ya 19 Kasım'a kadar bu faizi koruyacak ve talep eden her bankaya GLP'nin yüzde 14.75'lik faizi üstünden talep ettiği kadar fon sağlayacak ya da bu faize rağmen kur daha da tırmanıp gidiyorsa bir olağanüstü toplantı yapacak ve faiz artırımına gidecek.

KURTAR BİZİ TRUMP BABA!

Çok acı; denize düştük, yılanı sarılıyoruz.

Önlemini al, düşme denize!

Seçimi Trump kazanacak da, döviz çok artmayacak da, dolayısıyla TL fazla değer yitirmeyecek de, böylece Merkez Bankası da faiz artırmak zorunda kalmayacak...

Bir başka ülkeden, bir başka ülkenin seçiminden medet ummak!

Sormazlar mı insana ama sormuyorlar işte; "Sen zamanında kendi önlemini alıp bu duruma düşmeseydin ya, ulusal paranın böylesine değer yitirmesine yol açmasaydın ya, o zaman aklın neredeydi" diye...

Trump seçimi kazansın, göbeğimizi kessin; keser, kör makasla!

Biden kazanırsa o da keser; ama tek farkla, kör ve paslı makasla!

Biz kesseydik ya göbeğimizi, elimizi tutan mı vardı?

Abdulkadir Selvi

ABD seçimleri Ankara’da nasıl karşılandı?

5 Kasım 2020

Amerikan seçimi değildir. Dünya seçimidir. Amerikan tarihinin en yüksek katılımı seçimi oldu. O nedenle yüzyılın seçimi deniliyor. Bu sonuçlar Amerika’daki kutuplaşmayı ortaya koydu. ABD, kırmızı ve mavi olmak üzere tam anlamıyla karpuz gibi ikiye bölündü. İbre bir Trump’a döndü, bir Biden’a. İtirazlar nedeniyle bu işin karakolda biteceği yorumları ağırlık kazandı.

1- Seçim sonuçlarını salıncak eyaletler denilen kritik yerlerden gelen sonuçlar belirledi. **Trump**’ı destekleyenler için mahcup seçmen tanımı yapılıyor ama “**suskun seçmen**” demek daha doğru olur. Bizde de geçmişte **Özal**’ın ve **Erdoğan**’ın kazandığı seçimlerde “**suskun seçmen**” etkisini görmüştük. Onlar TV ekranlarında ya da sosyal medyada değil, sandıkta konuşmuştu.

2- Bu seçimlerde kim kaybetti sorusunun ilk akla gelen cevabı var. O da anketler. **Biden**’ı 7 puan önde gösteriyorlardı. Çuvalladılar. 2016 seçimlerindeki başarısızlıklarının üzerine tüy diktiler. Bence bunu bilinçli olarak yaptılar. Ölçtüklerini değil, olmasını istediklerini verdiler. Anketçiliği bırakıp **Biden**’ın seçilmesi için algı yönetimine soyundular. Tam da o noktada kaybettiler. ABD’deki firmalara söylüyorum ama Türkiye’deki anket firmalarının da kulağına küpe olmalı.

3- 2016 seçimlerinden örnek veriliyor ama doğru değil. **Bush** ile **Al Gore**’un yarıştığı 2000 seçimlerine benziyor. Ama bire bir benzeri değil. O zaman Florida’da kilitlenmişti. O seçimleri **Al Gore**’un ekibinde takip eden Verso araştırma şirketinin sahibi **Erhan Göksel**, “Yeniden itiraz etmek için hazırlıklar yaparken **Al Gore** seçim bürosuna geldi. ‘İtiraz etmiyoruz’ dedi. Şaşırdım. Ondan sonra çekti gitti. Öyle kalakaldık” demişti. Amerikan derin devletinin devreye girdiğini ima ederek.

TRUMP BİRKAÇ ADIM SONRASINA HAZIRLANMIŞ

4- 2016 seçimlerini **Trump**'ın kazanması sürpriz olmuştu. Öyle ki seçim kampanyasında yer alan **Michael Wolf**, **Trump**'ı anlattığı, "Ateş ve Öfke" kitabında, **Trump** ve ekibinin hazır olmadıkları tek şeyin "**kazanmak**" olduğunu söylemişti. Ama "**seçim hileli**" diye itiraz etmeye hazırlanan **Trump** kazanmıştı. Bu kez **Trump**, hazırlıklıydı. Belli ki birkaç adım sonrasına dönük stratejik hamlelerini önceden hazırlamış. "**Bizi yakalamaları imkânsız. ABD Yüksek Mahkemesi'ne gideceğiz. Biz kazanacağız. Bildiğim kadarıyla biz zaten kazandık**" dedi. Beklendiği gibi seçimler karakolluk oldu.

EKONOMİ BELİRLEYİCİ OLDU

5- Ekonomiyi düzelttiği için **Trump**'ın ikinci kez seçilmesine kesin gözle bakılıyordu. Ama koronavirüsle ilgili süreci iyi yönetememesi **Trump**'ın şansını tehlikeye attı. Bu sonuçlar da gösteriyor ki, eğer pandemi süreci olmasaymış, **Trump** ezici bir farkla kazanacakmış.

6- Pandemi küresel bir sağlık sorunu olmasına rağmen siyasi sonuçları da ortaya çıkmaya başladı. Büyük krizler iyi yönetildiği zaman büyütür, kötü yönetildiği zaman götürür. **Trump**, koronavirüsü hafife almakla en büyük darbeyi kendisine vurdu.

7- Ancak pandemi süreci tek başına belirleyici olmadı. ABD'de seçmenlerin oy verme eğiliminde üçüncü sırada yer alıyor. İlk sırayı ekonomi ve işsizlik aldı. Koronavirüse rağmen ekonomi, seçim sonuçları üzerinde yine belirleyici oldu. **Demirel**'in söylediği gibi, "**Tencerenin götürmeyeceği iktidar yok**" ama aynı zamanda ekonomideki başarının kazandırmayacağı seçim de yok. 2023 seçimlerine giderken, her defasında ekonomiye dikkat çekmemin sebebi bu.

BIDEN UMUT VEREMEDİ

8- **Biden** ilerleyen yaşı, torunu ile oğlunu karıştıracak kadar ilerleyen unutkanlığı nedeniyle seçmenlerine ABD'yi **Trump**'tan daha iyi yöneteceği izlenimini veremedi. Demokratlar, **Trump**'ın karşısına genç, dinamik ve güçlü bir aday çıksa sonuç farklı olabilirdi.

9- Kendisi de koronavirüse yakalandığı süreçte artık bu iş bitti denilmişti. Ama **Trump**'ın, virüsü yendikten sonra sahaya dönüşü etkili oldu. Bir anlamda kaleye giren golü çıkarmaya çalıştı.

BIDEN'IN ANTİPATİK AÇIKLAMASI

10- **Joe Biden**'ın Türkiye'nin içişlerine müdahale edip **Erdoğan** karşıtı muhalefetin desteklenmesi ve **Erdoğan**'ın bu kez darbe ile değil ama seçimle mağlup edilmesi yönündeki sözleri tepkiye neden olmuştu. **Joe Biden**'ın 15 Temmuz darbe girişimi

sırasında ABD Başkan Yardımcısı olduğu da hatırlandığında rahatsızlık katsayısı arttı. Ayrıca **Biden** kazandığında S-400'ler için yaptırım uygulanacağı yönündeki açıklamaları da işin tuzu biberi oldu.

BAŞKANIN KİM OLACAĞI ÖNEMLİ Mİ?

11- Amerikan seçimlerini kimin kazanmasının Türkiye'ye etkisi ne olur? Çok önemli etkisi olduğunu gördük. **Bill Clinton** Türkiye ile Yunanistan arasındaki Kardak krizini çözmüş, **Öcalan**'ın Türkiye'ye teslimi sürecinde etkili olmuştu.

İlk döneminde **Obama** ile **Erdoğan** arasında da çok olumlu ilişkiler mevcuttu. **Obama**'nın en çok görüştüğü lider **Erdoğan**'dı.

OBAMA'NIN İKİNCİ DÖNEMİNDE

İlk isminin **Hüseyin** olması ve Türkiye ile iyi ilişkileri nedeniyle **Obama**'nın ikinci kez seçilmesine sevinmiştik. Ama **Obama**'nın ikinci dönemi berbattı. Zaten **Obama**'nın gidiş sürecinde 15 Temmuz darbe girişimine maruz kaldık. O darbenin arkasında ABD vardı.

İslamofobik bir söylemle gelen **Trump**'ın kazanmasına üzülmüştük. Ama Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'la güçlü ilişkiler kurdular. **Trump**, Halkbank davasında S-400'lerde yaptırım taleplerini savuşturdu. Ama Kudüs kararı, İsrail'le Arap dünyasının barıştırılması süreci de **Trump**'ın eseri idi. O nedenle **Trump** kazanırsa biz kazanmış, **Biden** kaybederse rakibimiz kaybetmiş olmayacak. Önemli olan Türkiye'nin çıkarları.

İHTİYATLI İYİM SERLİK

ABD seçimleri, Türkiye seçimleri kadar Ankara'da yakından takip ediliyor. Her iki adayın kazanması durumuna yönelik senaryolar çalışılmış. Dünkü temaslarımda seçim sonuçlarının ihtiyatlı bir iyimserlik içinde takip edildiğini gördüm.

ABD, Türkiye'ye yaptırım uygular mı?

Esfender KORKMAZ

05 Kasım 2020

Önceki yıllarda ABD başkanlık seçimleri **Türkiye**'yi nasıl etkileyecek sorusu sınırlı düzeyde kalıyordu. ABD başkanlarının dış ekonomik ilişkilere bakış açısı tüm dünyayı nasıl etkilerse, **Türkiye**'yi de aynı paralelde etkileyeceği düşünülürdü. **'1 Mart Tezkeresi'**nden sonra ABD'nin tutumu değişti. **Trump**'la birlikte de adeta sorunlar yumağına dönüştü.

Bu gün ABD ile olan dış politika sorunları; **Suriye, Libya, Doğu Akdeniz, Dağlık Karabağ, PYD ve Fetö** sorunlarıdır. Ekonomik sorunlar ise;

* İran ve Venezuela Ambargosu;

* ABD mahkeme kararları ile ABD hazinesinin olduğu iddia edilen ve Türkiye ye getirilen paralar,

* Halkbank davaları'dır.

Dış politika ve ekonomik ilişkiler birbirini etkiler. Bu anlamda hangi başkanın Türkiye ile iyi ilişkilere daha fazla önem verdiği seçim öncesi konuşmalardan anlaşılmaz. **Kim başkan olursa olsun, ABD'de ülke çıkarlarını koruyan devlet geleneği vardır.** Bu nedenle yeni başkanın net çizgisini bu günden görmek mümkün değildir.

Beyanlarından; **Biden**'in ABD'nin İran'la nükleer anlaşmaya yeniden dönülmesi konusuna olumlu baktığını söyleyebiliriz. ABD' nin İran Ambargosu biterse, bundan dış ekonomik ilişkiler açısından en fazla Türkiye yararlanacaktır.

Siyasi sonuçları da olacağı kesin olan S-400'lerle ilgili gerek Temsilciler Meclisi ve Gerekse Senatodan geçen ve Türkiye'ye CAATSA uygulamalarını öngören kararları, **Trump** devreye sokmamıştır.

Trump'ın bu kararı S-400'lerin ambalajlarından çıkartılmayacağı yolundaki beklentisine dayanıyordu. Oysa Sinop'ta yapılan S-400'lerin deneme atışları bu beklenti boşlukta bırakmıştır.

Trump kazansa da artık, ABD ülke çıkarları karşısında bu konuda fazla direnme şansı yoktur.

Biden, henüz başkan adaylığı kesinleşmeden New York Times gazetesine verdiği bir mülakatta Erdoğan'ı "**otokrat**" olarak nitelendirmişti. 2020 Ocak ayında verdiği röportajda da Cumhurbaşkanı Erdoğan için "**Onu darbeyeyle değil seçimle devireceğim**" demişti. Bu nedenle Biden'in yaptırım kararını uygulama olasılığı daha fazladır.

Temsilciler Meclisi'nden ve senatodan geçen yasa tekliflerini hatırlarsak; bunlar içinde ikisi önemliydi.

* Türkiye'nin S-400 alması nedeni ile CAATSA (*Amerika'nın Hasımlarına Yaptırımlar Yoluyla Karşı Koyma Yasası*) kapsamına alınması;

CAATSA kapsamında yaptırım uygulanması halinde Türkiye ile ABD ilişkileri tamamıyla kesilecektir. ABD'nin işi bu noktaya kadar tırmandırması kendisi içinde yüksek risk demektir.

* Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın net geliri ve mal varlığı hakkında rapor hazırlanması;

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın net mal varlığıyla ilgili bir rapor da istismar edilebilir. ABD Hazine Bakanlığı Yabancı Varlıkları Kontrol Ofisi (OFAC)'ın geçmişte bu alanda fevri eylem örnekleri vardır. İstismara açıktır.

Halkbank davasında, Trump, Rıza Sarraf ve Hakan Atilla soruşturmasını başlatan iki savcıyı da görevden almıştı. Bu uygulama Trump'ın müdahil olması olarak yorumlanmıştı. Biden kazanırsa bu davanın seyri tamamen değişebilir.

ABD -Türkiye ekonomik ilişkilerini, yalnızca iki ülke arasında sınırlı bir ilişki değildir. ABD'nin ekonomik ilişkilerinde etkili olan uluslararası sermaye, **Türkiye**'nin ekonomik çıkmaza girmesini istemez. Zira; Türkiye'nin çoğu bu sermayeye ait 435 milyar dolar dış borcu var. Borsada yabancı payı yüzde ellidir. Reel sektörde çok sayıda yabancı sermayeli yatırımların payı da yüksektir.

Siyasilerin dış güçler fantazisine bakmayın, ekonomimizi zora sokmak, yabancının işine gelmez.

05 Kasım 2020, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Amerikan siyasetinde artık 'Trump' diye bir gerçek var

Bazı çok akıllılara göre "**Anket**" denilen imkan varken seçim yapmak gereksiz bir lükstür. Sonunda bir kez daha, anketlere güvenmenin, insanı yanılgılara sürükleyebileceği kanıtlandı. Amerikan Başkanının seçiminde Biden'ın çok farkla kazanacağını öngören anketler yine yanıldılar. Bundan önceki seçimde de Hillary Clinton'u favori görmüşlerdi. Bu seçimde de Trump'ın yok olacağına inandırdılar dünya medyasını.

Bu köşe yazısını aşağıdaki linke tıklayarak sesli bir şekilde dinleyebilirsiniz
Mehmet Barlas 'Amerikan siyasetinde artık 'Trump' diye bir gerçek var'

Trump diye bir gerçek

Bilemiyorum, Trump yeniden seçilecek mi? Ama Amerikan siyaset dünyasında Donald Trump diye bir gerçeğin olduğu seçimde ortaya çıktı.

Trump'a "**Akılsız sarışın**" diye bakanların asıl akılsızlar oldukları anlaşıldı.

Amerika'nın en az yarısı geleceklerini Trump'ın Başkan olmasında görüyorlarmış, bu anlaşıldı. Seçim sisteminin mektupla gelen oylar yüzünden topallaması, sonucun anlaşılmasını geciktiriyor ama sonuç ne olursa olsun Trump gerçeğinin üstü örtülemeyecek.

Cumhurbaşkanı öfkелendi

İçeriye dönersek, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın özellikle CHP yönetimine dönük öfkeli tepkisini haksız bulmak mümkün değil. İzmir'deki hepimizi kederlere boğan depremin, CHP yönetimi tarafından istismar edilmesine öfkelenmemek mümkün değil. Üstelik son dönemde Van'dan başlayarak Elazığ ve Malatya depremlerinde AK Parti iktidarının gösterdiği üstün hizmet anlayışı göz önüne alınınca, bunun İzmir'e de aynı şekilde yansıtacağı kesin değil midir?

Babacan, Davutoğlu'na benzedi

İç siyasette ölçüyü kaçıran diğer bir figüran aktör de Babacan oldu. Babacan verdiği bir demeçte Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın halk arasına giremeyeceğini falan söyledi.

Çünkü ekonomik durum o kadar kötüymüş. Bu demeci birlikte izlediğim bir meslektaşım da **"Acaba Babacan yüzde 2'yi geçebilir mi ki, 18 yıldır ülke yönetiminin başındaki kişiye dil uzatmayı deniyor? Acaba kendini Davutoğlu'na benzetmeyi mi hedefliyor?"** dedi.